

Budgetskrivelse 2022

Kulturnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förändringar i omvärlden	4
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet.....	9
Kommunbidrag	13
Riktade statsbidrag och övriga bidrag	14
Begäran om investeringsram.....	15
Investeringsram	15

Sammanfattning

Malmö är en stad i rörelse, Sveriges snabbast växande storstad med stark internationell prägel där människor från 186 olika länder lever och utvecklas tillsammans. Kulturen spelar en central roll i Malmös utveckling – den är kittet som får staden att hänga ihop och människor att mötas och bli medskapande. Kulturen vidgar perspektiv, skapar eftertanke, problematiserar, tröstar och får oss att se på vår stad och oss själva på nya sätt. En stad med ett rikt kulturliv är en stad där talang och drivkraft utvecklas tillsammans med Malmöborna. En stad som inspirerar och attraherar. En stad som växer.

För barn och unga utgör de kostnadsfria aktiviteter och sociala sammanhang som kulturnämndens verksamheter erbjuder viktiga skyddsfaktorer. Att ta del av och själva skapa kulturella aktiviteter på fritiden har en direkt inverkan på barns och ungas självupplevda hälsa samt möjligheter att lyckas i skolan. Deltagandet bland barn och unga i kulturnämndens verksamheter är redan idag stort. Med den stora ökningen i åldersgruppen barn/unga som Malmö står inför kommer trycket på kulturnämndens verksamheter öka markant framöver. För att möta en ökande efterfrågan och erbjuda ett aktivt grundläggande kulturliv i fler och växande delar av Malmö, kommer verksamheten behöva utökas, något som innebär ökade kostnader för kulturnämnden.

Malmös befolkningsutveckling ställer också stora krav på en långsiktig vision, strategi och gemensam riktning för kulturen. Det behövs ett nytt gemensamt kulturstrategiskt program som stärker samverkan mellan nämnderna kring kulturfrågorna och som stödjer och inspirerar Malmöbor och aktörer att ta del av och bli delaktiga i stadens kulturliv.

Sammantaget ser kulturnämnden stora möjligheter för kulturen att stärka, stötta och driva på Malmös utveckling till en öppen, välkomnande, trygg, nyfiken och innovativ halv miljonerstad. För att komma dit krävs dock satsningar på kulturen, bland annat i form av:

- En demografiuppräknings för samtliga verksamheter är en nödvändighet för att kulturnämnden ska ha möjlighet att stärka, utveckla och sprida förvaltningens mötesplatser i den takt och omfattning som krävs för att ge alla barn, unga och vuxna Malmöbor tillgång till ett likvärdigt kulturutbud. En demografiuppräknings beräknad på hela förvaltningen behövs för att ekonomisk klara bland annat utbyggnad av Allaktivitetshuset, den stora efterfrågan på bibliotek men också för att kunna finansiera ett ökat publiktryck på Malmö Museer, Malmö Konstmuseum, Malmö Konsthall och Malmö Stadsarkiv.
- Kultursatsningar som stärker stadens attraktivitet lokalt, nationellt och internationellt såsom:
 - Ett beslut från kommunfullmäktige om att Malmö ska kandidera till europeisk kulturhuvudstad 2029.
 - Satsning på ett nytt konstmuseum och på offentlig konst i Malmö.
 - Utbyggnad av infrastruktur för kultur och mötesplatser i nya och växande områden, t ex bibliotek och allaktivitetshus.
- Ett budgetuppdrag från kommunfullmäktige i stadens budget 2022 om att ta fram ett stadsövergripande styrdokument – ett kulturstrategiskt program.

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämnden under 2022 och framåt och på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämnden under 2022 och framåt och på vilket sätt? Det kan exempelvis handla om förändrad lagstiftning, statliga/kommunala beslut eller andra omvärldsförändringar, eller sedan tidigare beslutade politiska inriktningar för Malmö stad.

Kulturen utvecklar staden när Malmö växer

Malmö är en stad i rörelse, Sveriges snabbast växande storstad med stark internationell prägel där människor från 186 olika länder lever och utvecklas tillsammans. Kulturen spelar en central roll i Malmös utveckling – den är kittet som får staden att hänga ihop och människor att mötas och bli medskapande. Kulturen vidgar perspektiv, skapar eftertanke, problematiserar, tröstar och får oss att se på vår stad och oss själva på nya sätt. En stad med ett rikt kulturliv är en stad där talang och drivkraft utvecklas tillsammans med Malmöborna. En stad som inspirerar och attraherar. En stad som växer.

Det finns en otrolig potential i det snabbt växande Malmö, men också utmaningar: fattigdom - inte minst barnfattigdom, segregation och utanförskap. Kulturnämnden arbetar aktivt för att säkerställa framför allt barns och ungas rätt till kultur - den kulturella allemansrätten. Kulturens kompensatoriska roll kommer att öka i betydelse i takt med att Malmö växer. Kulturnämndens verksamheter stärker Malmöbornas delaktighet i och inflytande över samhället och bidrar till innanförskap både för barn och vuxna.

För barn och unga utgör de kostnadsfria aktiviteter och sociala sammanhang som kulturnämndens verksamheter erbjuder viktiga skyddsfaktorer. Att ta del av och själva skapa kulturella aktiviteter på fritiden har en direkt inverkan på barns och ungas självupplevda hälsa samt möjligheter att lyckas i skolan. Det visar t ex den nyligen genomförda forskningsstudien Ung livsstil. Deltagandet bland barn och unga i kulturnämndens verksamheter är redan idag stort. Med den stora befolkningsökningen i åldersgruppen barn/unga som Malmö står inför kommer trycket på kulturnämndens verksamheter öka markant framöver. Antalet Malmöbor i åldrarna 16-19 år förväntas växa med 43% fram till 2029. Tillväxten är snabb under nästan hela prognosperioden. Först framåt 2029 börjar tillväxten sakta ner. För att möta en ökande efterfrågan och erbjuda ett aktivt grundläggande kulturliv i fler och växande delar av Malmö, kommer verksamheten behöva utökas, något som innebär ökade kostnader för kulturnämnden.

Denna utveckling ställer också stora krav på en långsiktig vision, strategi och gemensam riktning för kulturen. Det behövs ett nytt gemensamt kulturstrategiskt program som stärker samverkan mellan nämnderna kring kulturfrågorna och som stödjer och inspirerar Malmöbor och aktörer att ta del av och bli delaktiga i stadens kulturliv.

En oroande utveckling i sammanhanget är den undanträngningseffekt av kulturverksamheter som sker i takt med att staden växer. Kulturverksamheter byggs bort eller tvingas flytta till nybyggda lokaler med högre hyror, något som drabbar det fria kulturlivet i stor utsträckning. Det är av vikt att kulturförvaltningen är med tidigt i stadsutvecklingsprocesser, för att inte Malmöbornas rätt till kultur ska äventyras på sikt.

Sammantaget ser kulturnämnden stora möjligheter för kulturen att stärka, stötta och driva på Malmös utveckling till en öppen, välkomnande, trygg, nyfiken och innovativ halvmiljonerstad. För att komma dit krävs dock satsningar på kulturen, bland annat i form av kultursatsningar som stärker stadens attraktivitet lokalt, nationellt och internationellt såsom:

- Ett beslut från kommunfullmäktige om att Malmö ska kandidera till europeisk kulturhuvudstad 2029.
- Satsning på ett nytt konstmuseum och på offentlig konst i Malmö
- Utbyggnad av infrastruktur för kultur och mötesplatser i nya och växande områden, t ex bibliotek och allaktivitetshus.
- Ett budgetuppdrag från kommunfullmäktige i stadens budget 2022 om att ta fram ett stadsövergripande styrdokument – ett kulturstrategiskt program.

Demografi

En demografiuppräknning för samtliga verksamheter och inte som idag enbart för Biblioteken, Kulturskolan, kulturstödet samt Kulturarrangemang och mötesplatser är en nödvändighet. Det behövs för att kulturnämnden ska ha möjlighet att stärka, utveckla och sprida förvaltningens mötesplatser i den takt och omfattning som krävs för att ge alla barn, unga och vuxna Malmöbor tillgång till ett likvärdigt kulturutbud. En demografiuppräknning beräknad på hela förvaltningen behövs för att ekonomisk klara bland annat utbyggnad av Allaktivitetshuset, den stora efterfrågan på bibliotek men också för att kunna finansiera ett ökat publiktryck på Malmö Museer, Malmö Konstmuseum, Malmö Konsthall och Malmö Stadsarkiv.

Kulturskulden efter coronapandemin

Den stora omställning och anpassning som kulturnämnden genomfört under coronapandemin har inte kunnat kompensera för pandemins negativa konsekvenser. En kulturskuld har uppstått och riskerar att växa framöver.

Under 1,5 år har tillgången till kultur och mötesplatser varit kraftigt begränsad, något som framför allt drabbar de som har allra störst behov av kulturnämndens verksamheter för att vara delaktiga i samhället, utvecklas och finna meningsfulla sammanhang. Personer - särskilt barn och unga - i socioekonomiskt utsatta områden, äldre och nyanlända är några av de grupper för vilka de kraftiga begränsningarna i tillgång till exempelvis mötesplatser, kultur i förskola och skola, språkstödande aktiviteter samt teknik för att ta del av basal samhällsservice, får stora konsekvenser. Det finns en påtaglig risk att pandemin ytterligare förstärker ett utanförskap för dessa grupper. Det är därför av yttersta vikt att Malmöbornas möjligheter att ta del av och få tillgång till kulturverksamhet stärks i takt med att samhället öppnar upp efter pandemin.

Ytterligare en stor och påtaglig risk är den utarmning av stadens fria kulturliv som hotar då många kulturutövare riskerar att gå i konkurs. Något som får konsekvenser både för kulturutövarnas möjligheter att leva och verka i Malmö, men också för Malmös kulturliv i stort som blir mindre attraktivt.

Samtidigt finns det nu en oerhörd möjlighet att satsa på och ytterligare utveckla Malmös kulturliv med för att kunna göra det krävs det ytterligare satsningar. Coronapandemin har tydligt visat på kulturens betydelse och potential och på vilka insatser som krävs för ett likvärdigt, starkt och attraktivt kulturliv framöver, bland annat:

- Kompensatoriska satsningar i syfte att stärka deltagandet och delaktigheten för bland annat barn, unga och äldre. Även satsningar för att utjämna den digitala klyftan.
- Koordinering och samordning av kulturnämndens utbud, scener och arrangemangsplatser för att göra det tillgängligt för fler.
- Satsningar på och stöd till det fria kulturlivet, bland annat i form av en kulturlots med uppdrag att stödja det fria kulturlivet i nyetableringar i staden.

Den digitala klyftan

Coronapandemin har medfört en snabb och ökad digitalisering av kulturverksamheterna och har ytterligare belyst behovet av nya digitala uttrycksformer, enkla och tillgängliga digitala tjänster samt stöd och vägledning för de som befinner sig i ett digitalt utanförskap. Behovet av kulturen som en kompensatorisk kraft även när det gäller digital tillgänglighet är påtaglig och framöver behövs satsningar och insatser för att möta detta behov, bland annat:

- Stärka det kompensatoriska arbetet med att erbjuda både tillgång till och stöd i användandet av olika digitala tjänster för att möjliggöra ett digitalt innanförskap för fler Malmöbor. 2022 prioriteras t.ex. en utveckling av *Världens bibliotek* som erbjuder e-böcker på de stora migrantspråken i Sverige, *Bläddra*, som erbjuder e-böcker på de nationella minoritetsspråken samt Bibblix som ger malmöns barn och unga tillgång till inspirerande och kvalitativt urval framtaget av barnbibliotekarier.
- Förstärkt kapacitet - kompetensmässigt och tekniskt - för att kunna möta en ökad digitaliseringstakt och behovet av enkla och lättillgängliga digitala tjänster.

Demokratiserat kulturutövande

En utveckling som skett de senaste åren och som kommer växa sig allt starkare framöver handlar om möjligheterna och rättigheten för barn, unga och vuxna att själva vara kulturutövare. Inte minst bland unga är sökandet efter den egna rösten och uttrycket samt plattformar för att, genom kulturen, nå ut till andra centralt. Det här är en rörelse som demokratiserar kulturen genom att göra själva utövandet tillgängligt för fler och framåt är nödvändig för utveckling av olika konstformer. Med hjälp av digitala plattformar och verktyg skapas också möjligheter att nå ut med det egna skapandet till en publik, något som tidigare i väldigt hög grad varit förbehållet professionella kulturutövare.

I förhållande till denna utveckling har den offentliga kulturverksamheten en tydlig roll som möjliggörare genom att ge unga och unga vuxna möjlighet att hitta och pröva estetiska uttrycksformer, möta personal som stöttar och uppmuntrar samt tillhandahålla kunskap och resurser för det egna skapandet.

Yttrandefrihet och antidiskriminering

Den ökade polariseringen och ojämlikheten som vi ser i omvärlden är påtaglig även i Malmö och behovet att belysa och stå upp för frågor som rör yttrandefrihet och antidiskriminering är stort. Kulturnämnden har ett tydligt demokratiskt och lagstadgat uppdrag kring yttrandefrihet och antidiskriminering som genomsyrar och utgör grunden i nämndens verksamhet.

En global och nationell trend är också att kulturens frihet begränsas. På flera håll finns exempel där den fria konsten och kulturen ifrågasätts och inskränks av politisk styrning. Kulturen måste få fortsätta vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, oberoende av politisk agenda. Konstnärlig frihet och principen om armlängds avstånd är grundläggande förutsättningar för kulturens utveckling.

Framöver behövs satsningar och insatser för att stärka yttrandefriheten och minska diskriminering och rasism bland annat:

- Utveckla Dawit Isaak-biblioteket till ett större internationellt yttrandefrihetsbibliotek med fler konstformer såsom musik, konst, journalistik, teater med mera. En samllokalisering med ett eventuellt nytt bibliotek i Hyllie är en möjlig lösning.
- Fortsätta det framgångsrika arbetet med att leda och koordinera arbetet med programutbudet kopplat till stadens samlade satsning Öppna Malmö. För att kunna fortsätta det lyckosamma och kraftfulla konceptet krävs likt 2020–2021 en budgetförstärkning med ca. 3–4 mkr.

Närmare samarbete region och stat

Kultursamverkansmodellen är en nationell modell för fördelning av statliga medel till kulturverksamhet. Regionen ansvarar för att fördela medlen, med en regional kulturplan som grund. Modellen, som infördes 2013, har i praktiken inneburit att regionens inflytande har ökat och att kommunerna har mindre direktkontakt med staten. Kulturförvaltningen upplever att modellen i nuvarande utformning är svår att tillämpa på storstadskommuner. Det pågår idag en dialog mellan de tre största städerna, Stockholm, Göteborg och Malmö kring hur man bättre skulle kunna uppnå målen i kulturplanerna och den nationella kulturpolitiken genom att stärka storstadsområdena som motorer för lokal såväl som regional tillväxt.

Det finns i dag fyra institutioner som är nationalscener; Dramaten, Operan, Unga Klara och Riksteatern. En ambition finns nu från Skånes Dansteater att de ska få ett statligt uppdrag att bli en nationalscen för dans. Det finns ett stort utbud av dansproduktioner och ett stort intresse för danskonst i Sverige. Speciellt

i Malmö och i Skåne ökar antalet dansaktörer stadigt. Dansen har kommit mycket i fokus i staden och regionen; ett stort antal unga i Malmö, framför allt tjejer i åldern 10-19 år vill börja med dans och många professionella aktörer flyttar också hit. Att placera en av nationalscenerna i Malmö och Skåne känns naturligt med tanke på att alla övriga finns i Stockholm.

Att bli en nationalscen för dans innebär bland annat att Skånes Dansteaters kommer att turnera med den egna ensemblen i en större omfattning, vilket frigör tid för att lägga gästspel och andra publika aktiviteter på scenen och studion. Scenen med 250 sittplatser i nuvarande lokaler är dock för liten för att kunna bedriva till exempel gästspelsverksamhet och en ny scen med plats för 500 sittplatser kommer att behövas. En statlig finansiering för uppdraget är en förutsättning.

Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Samnyttjande av stadens lokaler

Kulturnämnden ser ett stort behov av ökad samlokalisering och samverkan, både inom staden och med privata fastighetsägare kring lösningar som möjliggör lokaler för kulturverksamhet och kulturproduktion. Barn, unga och vuxna Malmöbornas delaktighet i och inflytande över de processer som rör dem är nödvändiga, för att Kulturnämnden ska vara relevant och satsa rätt. Kulturnämnden ska finnas med tidigt i stadens lokalprocesser för att kunna påverka möjligheten till samutnyttjande vid nybyggnation av lokaler. Malmö stad behöver ta fram modeller som underlättar denna typ av samverkan och samutnyttjande. Kulturnämnden ser följande behov framåt:

- Samlokalisering vad gäller ateljéer, produktionslokaler och spelplatser för det fria kulturlivet.
- Samlokalisering och samarbete kring mötesplatser för unga vuxna. Ett samarbete kring denna fråga är inlett med fritids- och funktionsstödsnämnderna.
- Samverkan och samlokalisering kopplat till etableringen av en ny mötesplats och bibliotek i Hyllie. Även här är ett samarbete inlett med fritids- och funktionsstödsnämnderna.
- För att kunna fortsätta sprida konceptet med Allaktivitetshuset som planerat samt även göra kulturskolans verksamhet tillgänglig för fler krävs samlokalisering med stadens skolor. Här finns redan idag ett samarbete med grundskoleförvaltningen.
- Dans är den aktivitet som, tillsammans med fotboll, toppar bland ungas önskemål i den nyligen genomförda Ung livsstilsundersökningen. För att kunna möta detta behov behöver samverkan och samutnyttjande ske för att skapa tillgång till fler lokaler för dans.
- Det finns ett behov av en karta över tillgängliga lokaler i staden som kan fungera som ett verktyg för att underlätta samverkan mellan förvaltningarna i denna fråga.

Nya modeller för samverkan/samarbete med privata aktörer

Malmö växer och behovet av lokaler till kultur är stort. Kommunens investeringar ökar snabbt på grund av faktorer som ändrad demografisk struktur, befolkningsstruktur, skärpta underhållskrav samt stora behov av underhåll på äldre fastigheter. Behovet av nya lokaler, samlokalisering och samutnyttjande är stort. För att möjliggöra detta krävs nya ekonomiska modeller som bättre och snabbare möjliggör samarbetet med de privata fastighetsägarna. Här ser Kulturnämnden att staden har en gemensam utmaning och ser ett tydligt behov av större samverkan och stöd framåt kring området.

Kulturhuvudstad 2029

Kommunstyrelsen har gett näringslivskontoret/stadskontoret i uppdrag att ta fram en fördjupad utredning kring Malmö stads möjligheter att ansöka om europeiskt kulturhuvudstadsår 2029. Återrapportering ska ske till KSAU i september 2021. Arbetet med den fördjupade utredningen görs av Stadskontoret i samarbete med kulturförvaltningen. En styrgrupp är utsedd och består av näringslivsdirektören, kulturdirektören och stadsbyggnadsdirektören. Adjungerande i gruppen är förvaltningsdirektören för Region Skånes kulturförvaltning.

Kulturhuvudstadsåret löper under ett kalenderår, och titeln tilldelas varje år två europeiska städer enligt ett rullande schema. Städer i Sverige och Polen kommer inneha titeln år 2029. Statens kulturråd förväntas

öppna ansökan mot slutet av 2022 och ett slutgiltigt val görs av EU i slutet av 2024.

Att kunna kandidera till europeisk kulturhuvudstad 2029 är en viktig satsning för Malmöborna i hela staden och kulturnämnden anser att det är angeläget att kommunfullmäktige tar beslut att gå vidare med en ansökan.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetsätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetsätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Kulturnämndens inriktningsbeslut

Nämnden tog i budgeten för 2021 ett par inriktningsbeslut i syfte att minska förvaltningens nettokostnader. Inriktningsbesluten som togs var: förändrade öppettider och ändrad schemaläggning, översyn av antalet mötesplatser, effektivare administration och översyn av entréavgifter.

Ändrade öppettider och ändrad schemaläggning, minskade timanställningar

I uppdraget ingår förutom en utredning kring förändrade öppettider på Biblioteken, Malmö Museer, Malmö Konstmuseum och Malmö Konsthall även att göra en översyn av schemaläggning, förändrad bemanning och möjligheten till samnyttjande av olika personalgrupper. Syftet med förändringen är att den ska leda till en bättre matchning med besökarnas behov och kostnadseffektivitet. Av inriktningsbeslutet framgår också att förändringen föreslås träda ikraft 1 januari 2022.

Översyn av antalet mötesplatser

Kulturförvaltningen ser över nyttjandet av förvaltningens mötesplatser och lokaler i syfte att ha kostnadseffektiva lokaler. Förvaltningen har identifierat:

- verksamhetslokaler som nyttjas i låg grad
- lokaler där lokalbehovet har förändrats och minskat över tid
- verksamheter med möjlighet till samlokalisering

Effektiv administration

2020 gjordes samtliga områdesbibliotek kontantfria vilket slog väl ut. 2022 planeras att övriga mötesplatser som Malmö Konsthall, Malmö Museer, Malmö Konstmuseum, Malmö Stadsarkiv, Arena 305 och Garaget ska bli kontantfria. Tid frigörs för personalen och kostnaden för värdetransporter minskar. Dessutom blir det en tryggare arbetsmiljö. Malmö Stadsbibliotek kommer att finnas kvar att erbjuda kontant betalning.

Ett flertal processer är i gång och utreds för en mer effektiv hantering och det är påminnelseprocessen på biblioteken, ett digitalt bidrags- och bokningssystem samt en digital statistikplattform för hela förvaltningen.

Ökade entréavgifter

Med tanke på det stora utbud som Malmö Museer och Konstmuseet erbjuder får dagens entrébiljett på 40 kr anses vara mycket låg jämfört med andra likvärdiga institutioner.

Malmö växer snabbt och har gjort så de senaste åren, allt fler Malmöbor medför ett ökat tryck på förvaltningens verksamheter vilket är glädjande då fler Malmöbor tar del av stadens kulturutbud. Det skapar även en del utmaningar samt ökade kostnader för förvaltningens verksamheter framöver. Till exempel har Malmö museer ökade kostnader för vakter, städning och programverksamhet till följd av ständigt ökande besöksantal, vilket kommer fortsätta i takt med befolkningsökningen. En höjning av entréavgifterna är nödvändig för att möta den befolkningsökning som har skett de senaste åren och som prognostiseras ske de kommande åren. Malmö Museum och Konstmuseet har en stor och unik föremålssamling som förvaras på Centralmagasinet. Behovet av mer magasinssyta är stort vilket kommer att innebära en hyresökning som också måste finansieras. Förvaltningen erhåller inte så kallad demografikompensation från kommunfullmäktige för den verksamhet som bedrivs av Malmö Museer och

Malmö Konstmuseum.

Förändrade förvaltningsgemensamma arbetssätt för barn och ungas kulturella allemansrätt

Kulturnämnden fortsätter framåt att säkerställa den kulturella allemansrätten för barn och unga både på skoltid och fritid. Under 2021 tas strukturer fram för ett resurseffektivt kulturellt basutbud under barn och ungas skoltid, med förväntad lansering höstterminen 2022. Strukturen byggs i samarbete med stadens scenkonstbolag och de tre skolförvaltningarna och innebär att alla barn från förskola till gymnasiet varje läsår garanteras möjligheten att ta del av ett kulturutbud från någon av stadens kulturaktörer. Med ett effektivt och samordnat utbud på skoltid kan resurser frigöras för kompensatoriska satsningar bland annat på fritiden där stora behov finns, framförallt i några geografiska områden men också för unga i gymnasieåldern.

Kulturförvaltningen fortsätter också utveckla den framgångsrikt etablerade lovsamordningen som säkerställer ett jämnare utbud vad gäller geografisk spridning, ålder och när under loven aktiviteterna sker. Denna samordning och styrning av kulturaktiviteter säkerställer barn och ungas rätt till kultur på sin fritid.

Barns och ungas möjlighet till delaktighet i och inflytande över kulturen prioriteras högt. Genom att nya strukturer och arbetssätt etableras både inom kulturförvaltningen och tillsammans med berörda förvaltningar och civilsamhället kommer kulturförvaltningens verksamheter under de närmaste åren utvecklas i nya riktningar.

För att genomföra de rättigheter som erkänns i barnkonventionen har kulturförvaltningen som första kommun i Sverige gjort en kartläggning av kulturförvaltningens resurser utifrån ett barnrättsperspektiv. Där har medarbetarnas arbetstid i direkt möte med barn, lokaler och programbudget undersökts och en första analys av kartläggningen visar tydligt att barn och unga inte prioriteras i den utsträckning de borde utifrån kulturnämndens mål. Det blir en viktig uppgift för förvaltningens verksamheter att ta fram förslag på hur resurserna bättre kan nyttjas för barns och ungas bästa och därigenom se över befintlig resursättning, arbetssätt och rutiner.

Kulturprogram

Nuvarande kulturstrategi med tillhörande handlingsplan löper ut under 2021. Den har genererat många viktiga och framgångsrika samarbeten mellan nämnderna som stärkt Malmöbornas tillgång till kultur. Nu växer Malmö i snabb takt och det är dags att göra ett omtag och ta fram ett nytt långsiktigt strategisk mål- och visionsdokument för att tydliggöra stadens gemensamma riktning framåt i frågor som rör konst och kultur kopplat till hållbar samhällsutveckling samt stärka nämndernas samverkan kring kulturfrågorna. Att ha ett kulturprogram är även ett krav från EU för att en stad, Malmö ska få kandidera till kulturhuvudstad.

I kulturnämndens budget för 2021 anges därför att ett nytt kulturstrategiskt styrdokument – ett kulturstrategiskt program – ska tas fram. Ambitionen med ett nytt kulturstrategiskt program är en tydlig koppling till Agenda 2030 och den hållbara utvecklingens dimensioner, särskilt till den sociala hållbarheten genom ökad delaktighet och inflytande för Malmöborna samt ett rättighetsbaserat och kompensatoriskt förhållningssätt. Med ett aktuellt och relevant kulturstrategiskt program ökar även Malmös möjligheter att påverka den nationella och regionala kulturpolitiken genom att tydliggöra Malmö ambitioner inom kulturområdet. Ett program skulle också stödja och inspirera Malmöbor och aktörer inom ideell, privat och offentlig sektor till att ta del av och bli delaktiga i stadens kulturliv.

Kulturnämnden föreslår att programmet – i likhet med andra liknande stadsövergripande styrdokument som exempelvis Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030 – tas fram utifrån ett budgetuppdrag från kommunfullmäktige. Kulturnämnden önskar ett sådant budgetuppdrag i stadens budget för 2022.

Tillsammans, för Malmöbornas tillgång till kultur

Genom den stadsövergripande handlingsplanen för kulturstrategin har flera större förflyttningar kunnat genomföras i riktning mot en hållbar samhällsutveckling med konst och kultur i fokus. Redan idag finns flera exempel där Malmös kulturliv bidrar till en mer attraktiv och hållbar stad genom strukturell samverkan med stadens förvaltningar.

- En gemensam plan för konstnärlig gestaltning tas fram i samverkan mellan kulturnämnden och

tekniska nämnden. Syftet är att stärka, utveckla och tydliggöra arbetet med offentlig konst i staden och därmed förbättra Malmöbornas möjlighet att ta del av och uppleva offentlig konst.

- Genom nära samverkan mellan kulturförvaltningen och stadsbyggnadskontoret tillvaratas och synliggörs Malmöbornas rätt till kultur tidigt i stadsutvecklingsprocesser. Tillsammans med SBK och Näringslivskontoret anställer kulturförvaltningen en kulturlots, vars uppdrag blir att stödja och lotsa det fria kulturlivet vid nyetableringar i staden.
- I samverkan med förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen tar kulturförvaltningen fram samordnade och långsiktiga dialogstrukturer för säkerställandet av barns och ungas delaktighet i och inflytande över kulturutbudet på skoltid. Den kulturella allemansrätten förankras på ledningsnivå i de fyra förvaltningarna genom styrgrupp.
- Utifrån budgetuppdrag från kommunfullmäktige tas en gemensam strategi för planering av framtida fritidsgårdar och mötesplatser fram av kulturnämnden, fritidsnämnden och funktionsstödsnämnden. Detta för att unga Malmöbornas rättigheter ska säkerställas på lång sikt. Ett särskilt fokus läggs på mötesplatser för unga med funktionsnedsättningar.
- I samverkan mellan kulturnämnden och Hälsa-vård och omsorgsnämnden stärks äldre Malmöbornas möjlighet att delta i stadens kulturutbud. Framåt intensifieras samarbetet genom införandet av ett bokningssystem för ett lättillgängligt och likvärdigt kulturutbud riktat till äldre.
- Kulturförvaltningens arrangemang är en viktig del i att skapa en attraktiv stad att bo och verka i. Genom nya samverkansstrukturer med Fritidsförvaltningen, Fastighets- och Gatukontoret och Stadskontoret kring arrangemang kan kulturförvaltningen bidra till att möta stadens utmaningar samt öka stadens attraktivitet.

Kulturdriven utveckling - ökad delaktighet och inflytande för Malmöns unga

Kulturdriven utveckling är ett prioriterat område i kulturnämndens arbete med att skapa bättre förutsättningar för ungas delaktighet i och inflytande över kulturen. Framåt breddas kulturstödet med nya stödformer som fokuserar på unga Malmöbornas kreativitet och delaktighet. Med fokus på filmbranschen startas ett mentorskapsprogram för unga i samarbete med privata aktörer och det lokala nätverket Ung Film Malmö. Genom att erbjuda sommarjobb och praktikplatser både inom kulturförvaltningens verksamheter och i det fria kulturlivet skapas sysselsättning för både unga och kulturaktörer. Detta ger unga Malmöbor kännedom om och vägar in i kulturbranschen samt ger kulturaktörerna relevanta perspektiv.

Centralmagasinet

För att ta hand om vårt kulturarv i enlighet med de riktlinjer som är bestämda i Museilagen och Arkivlagen är behovet av en säker och ändamålsenlig förvaring nödvändig. Samlingen utökas kontinuerligt och därmed också behovet av mer magasinssyta. En utveckling av förvaltningens magasin är viktig för att säkerställa att Malmöbornas kulturarv och minnen bevaras för framtiden. De senaste årens klimatförändringar med varma och fuktiga somrar har inneburit att klimatanläggningarna, framför allt för måleri, inte klarar kraven och behöver ses över.

Magasinet har övergått från tidigare fastighetsägare CMP (Copenhagen Malmö Port) till Fastighets- och Gatukontoret. Nu planeras att ansvaret för magasinet ska övergå till Stadsfastigheter och därmed har en hyresökning aviserats med drygt 3 mkr för de ytor som redan hyrs idag. Därtill kommer behovet av mer magasinssyta som genererar en ytterligare hyresökning.

Kultur på nya platser i ett växande Malmö

I takt med att Malmö växer ser kulturnämnden behov av att undersöka finansieringsmöjligheter för utbyggnad i följande områden:

- *Nytt allaktivitetshus 2022*
Allaktivitetshusmodellen är områdesbaserad och bygger på demokrati och yttrandefrihet där barn, unga och vuxna deltagare har möjlighet att ta plats och ges ansvar, vilket skapar en känsla av trygghet och gemensamt ägarskap för verksamheten och den fysiska platsen. Kulturnämndens tioåriga utvecklingsplan för allaktivitetshusen föreslår en nyetableringstakt om ett nytt allaktivitetshus vart tredje år, under förutsättning att budgetförstärkning sker. Enligt planen ska

nästa Allaktivitetshus ligga i sydöstra Malmö i något av delområdena Augustenborg, Södra Sofielund, Heleneholm eller Almhög.

- *Hyllie mötesplats - Embassy of Sharing*
Kulturnämnden har i mars 2021 tagit ett inriktningsbeslut för nytt bibliotek med mötesplats för unga i Hyllie, inom ramen för stadsutvecklingsprojektet *Embassy of Sharing*. Med stort fokus på hållbarhet och låg klimatpåverkan ska ytan och verksamheten delas och samnyttjas med olika verksamheter i kulturförvaltningen och med andra förvaltningar i staden. I samarbete med fritidsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen kommer kulturförvaltningen planera verksamheten med utgångspunkt i ungas delaktighet och inflytande. Möjligheten att få tillgång till lokaler på ett mycket centralt läge i Hyllie har dock blivit aktuellt mycket tidigare än förvaltningens utbyggnadsplan för biblioteket. Därför kommer ett ärende att skrivas fram till kommunstyrelsen med behov av budgetmedel, främst för etapp 2.
- *Citadellsstaden-Museiområdet*
För att skapa en hållbar framtid krävs nya inspirerande kunskapsmiljöer och breda samarbeten. Under nästa år öppnas Wisdome, en mötesplats för visualiseringar på Malmö museer. Satsningen på en ny mötesplats för visualiseringar kommer innebära fler besökare till museiområdet, ett område som står inför stora förändringar de kommande åren i samband med att den nya Citadellsstaden tar form. Utvecklingen av museiområdet blir en naturlig länk mellan Varvsstaden och Centrum. Detta ställer nya krav på Malmö museer och det kringliggande området så att det upplevs attraktivt och tryggt. Tillsammans med Fastighets- och gatukontoret och Stadsbyggnadskontoret tas en utvecklingsplan för området fram.

Budgetuppdrag-kulturfastigheter

En utredning kring förvaltningen av ett antal kulturfastigheter har avslutats och 10 fastigheter kommer att föras över till Servicenämnden och Tekniska nämnden. Ebbas hus och fyra fiskehoddor kommer att hyras av kulturnämnden för visningsverksamhet. Garveriet kommer att utredas vidare för ställningstagande kring fastighetens framtid. Beslut om till exempel rivning kommer att innebära höga kostnader då både fastighet och mark måste saneras.

Drömmarnas Hus

Kulturförvaltningen finansierar i dag hyran på Drömmarnas hus i Rosengård. Ett årligt verksamhetsstöd lämnas till föreningen och hanteras av stadskontoret. Kulturförvaltningens ser en klar fördel för både föreningen och staden om det totala stödet, hyra samt verksamhetsstöd lämnas från en och samma förvaltning. Detta innebär ett behov av en kommunbidragsjustering motsvarande ett uppräknat verksamhetsstöd från stadskontoret/kommunstyrelsen till kulturnämnden.

Nytt Konstmuseum

Behovet av nya lokaler för Malmö konstmuseum har diskuterats och utretts i olika omgångar sedan 1980-talet. Konstmuseets nuvarande fysiska ramar är inte tillfredställande för att bedriva verksamheten. Lokalerna på Slottsholmen är för trånga för museets behov och standarden gällande inneklimate och säkerhet kan inte uppfyllas. Malmö konstmuseum förfogar över en unik samling av ca 40 000 verk, Sveriges fjärde största efter Nationalmuseum och Moderna Museet i Stockholm och Göteborgs konstmuseum, med huvudsakligen verk från tidigt 1500-tal fram till i dag.

Kulturnämnden initierade 2016 en utredning utifrån behovet av nya lokaler och 2020 togs en lokaliseringstudie fram. För att driva processen framåt och få fram ett bredare beslutsunderlag gav kommunstyrelsen stadskontoret ett nytt uppdrag i syfte att ta fram ett inriktningsbeslut som fokuserar på de ekonomiska/finansiella aspekterna för förverkligandet av konstmuseet.

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2022? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt / samarbete med andra på kort och lång sikt?

Behov av kommunbidrag

En demografiuppräknning beräknad på hela förvaltningen behövs för att ekonomisk klara bland annat utbyggnad av Allaktivitetshuset (3,7 mkr per allaktivitetshus), kostnadsökningen på Centralmagasinet (3,4 mkr), den stora efterfrågan på bibliotek men också för att kunna finansiera ett ökat publiktryck på Malmö Museer, Malmö Konstmuseum, Malmö Konsthall och Malmö Stadsarkiv.

För att kunna fortsätta det framgångsrika och kraftfulla konceptet *Öppna Malmö* krävs likt 2020–2021 en budgetförstärkning med ca. 3–4 mkr.

Överföring av kommunbidrag från Stadskontoret/Kommunstyrelsen 2022

Verksamhetsstöd till Drömmarnas Hus: 4 mkr samt en uppräknning

Minskade kostnader/högre intäkter som planeras 2022–2023

Ökade entréavgifter på Malmö Museer och Malmö Konstmuseum

Ändrade öppettider på Malmö Museer, Malmö Konstmuseum och Malmö Konsthall

Översyn av antalet Mötesplatser

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2021 (tkr)	Prognos 2022 (tkr)
Riktade statsbidrag			
Kulturskoleverksamhet	Kulturrådet	5 000	
Stärkta Bibliotek	Kulturrådet	3 500	
Övriga bidrag			
Malmö Museer, verksamhetsbidrag	Region Skåne	23 000	23 000
Malmö Konstmuseum, verksamhetsbidrag	Region Skåne	2 500	2 500
Fonder till inköp av konst och utdelning av stipendier	Donationer och stiftelser	6 000	6 000
SUMMA BIDRAG		40 000	31 500

Erhållet statsbidrag till kulturskoleverksamheten avser läsåret 2021-2022. Det är osäkert om det kommer att finnas medel att söka för läsåret 2022-2023.

Det är inte möjligt att lämna en prognos för eventuellt bidrag till biblioteken 2022. Bidrag söks årligen.

Begäran om investeringsram

I detta avsnitt beskrivs nämndens planerade investeringar för 2022 med plan för 2023-2027.

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2022 samt plan för 2023-2027 (belopp i tkr)

	Begäran	Plan				
Investeringstyp	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Biblioteken i Malmö	21 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Malmö Kulturskola	500	500	500	500	500	500
Malmö Museer	4 000	4 000	4 000	3 000	3 000	3 000
Malmö Konstmuseum	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Malmö Konsthall	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Malmö Stadsarkiv	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kulturrangemang och Mötesplatser	1 500	1 000	1 000	1 500	1 000	1 000
Stab inklusive magasin	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Summa investeringsram	41 500	29 000	29 000	28 500	28 000	28 000

Det stora behovet av investeringsmedel år 2022 beror på det nya biblioteket i Rosengård.